

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

24. marts 2011 *

I sag C-369/09 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i Domstolens statut, iværksat den 14. september 2009,

ISD Polska sp. z o.o., Warszawa (Polen)

Industrial Union of Donbass Corp., Donetsk (Ukraine) og

ISD Polska sp. z o.o., tidligere Majątek Hutniczy sp. z o.o., Warszawa,

ved advokaterne C. Rapin og E. Van den Haute,

sagsøgere,

* Processprog: fransk.

den anden part i appelsagen:

Europa-Kommissionen ved E. Gippini Fournier og A. Stobiecka-Kuik, som befuld-
mægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano, og dommerne J.-J. Kasel, E. Levits,
M. Safjan og M. Berger (refererende dommer),

generaladvokat: Y. Bot
justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal
pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 ISD Polska sp. z o.o., Industrial Union of Donbass Corporation Corp. og ISD Polska sp. z o.o., tidligere Majątek Hutniczy sp. z o.o., har med deres appelskrift nedlagt påstand om ophævelse af dom afsagt af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans den 1. juli 2009, ISD Polska m.fl. mod Kommissionen (forenede sager T-273/06 og T-297/06, Sml. I, s. 2185, herefter »den appellerede dom«), hvorved Retten frifandt Kommissionen med hensyn til deres annullationssøgsmål til prøvelse af Kommissionens beslutning 2006/937/EF af 5. juli 2005 om statsstøtte nr. C 20/04 (ex NN 25/04) til fordel for Huta Częstochowa SA (EUT 2006 L 366, s. 1, herefter »den anfægtede beslutning«).

Retsforskrifter

- 2 Europaaftalen, undertegnet i Bruxelles den 16. december 1991, om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Polen på den anden side (EFT 1993 L 348, s. 2, herefter »Europa-aftalen«), trådte i kraft den 1. februar 1994. Den fastlægger en konkurrenceordning, der er baseret på bestemmelserne i EF-traktaten.
- 3 Protokol nr. 2 om EKSF-produkter i Europaaftalen (herefter »protokol nr. 2«) fastsætter et principielt forbud mod offentlig støtte.

4 Følgende fremgår af artikel 8 i protokol nr. 2:

»1. Følgende er uforenelige med aftalens rette funktion, i det omfang det påvirker samhandelen mellem Fællesskabet og Polen:

[...]

iii) offentlig støtte under enhver tænkelig form, bortset fra undtagelser, der tillades i henhold til EKSF-traktaten

[...]

4. Parterne anerkender, at [Republikken] Polen i løbet af de første fem år efter aftalens ikrafttræden som en afvigelse fra stk. 1, nr. iii), undtagelsesvis, hvad angår EKSF-stålprodukter, kan yde offentlig støtte til strukturomlægningsformål, forudsat at:

- strukturomlægningsprogrammet er knyttet til en generel rationalisering og indskrænkning af kapaciteten i Polen
- støtten medfører, at de begunstigede virksomheder kan overleve under normale markedsvilkår ved udgangen af strukturomlægningsperioden

- støttebeløbet og -intensiteten er strengt begrænset til, hvad der er absolut nødvendigt for at genskabe virksomhedernes konkurrenceevne, og at støtten nedsættes gradvis.

Under hensyntagen til den økonomiske situation i [Republikken] Polen træffer associeringsrådet afgørelse om, hvorvidt femårsperioden kan forlænges.

[...]«

- 5 Ved afgørelse nr. 3/2002 truffet af Associeringsrådet EU-Polen den 23. oktober 2002 om forlængelse af den periode, der er anført i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2 (EUT 2003 L 186, s. 38, herefter »associeringsrådsafgørelsen«), er den pågældende periode blevet forlænget, således at den løber i yderligere otte år regnet fra den 1. januar 1997 eller indtil Republikken Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union, i hvilken periode Republikken Polen undtagelsesvis hvad angår »stålprodukter« kunne yde offentlig støtte til strukturomlægningsformål i overensstemmelse med de fremgangsmåder, der er fastsat i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2.
- 6 Artikel 2 i associeringsrådsafgørelsen bestemmer:

»[Republikken] Polen forelægger et strukturomlægningsprogram og forretningsplaner for Kommissionen [...], som opfylder kravene i artikel 8, stk. 4, i protokol [nr.] 2, og som er blevet evalueret og godkendt af den nationale myndighed for statsstøttekontrol (kontoret for konkurrence og forbrugerbeskyttelse).«

- 7 Ved protokol nr. 8 om strukturomlægning af den polske stålindustri, der udgør et bilag til akten vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EUT 2003 L 236, s. 948, herefter »protokol nr. 8«), er der ved undtagelse til de almindelige statsstøtteregler blevet meddelt Republikken Polen tilladelse til at yde støtte til strukturomlægning af landets stålsektor på grundlag af de i strukturomlægningsplanen fastsatte fremgangsmåder og på de i protokollen fastsatte betingelser. Den bestemmer bl.a.:

»1. Uanset artikel 87 [EF] og 88 [EF] anses statsstøtte, som [Republikken] Polen yder til bestemte dele af den polske stålindustri til strukturomlægningsformål, for at være forenelig med det fælles marked, forudsat at

- den periode, der er omhandlet i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2 [...], er blevet forlænget indtil tiltrædelsen
- bestemmelserne i den strukturomlægningsplan, på grundlag af hvilken ovennævnte protokol er forlænget, [iagttages i hele] perioden 2002-2006
- betingelserne i denne protokol er opfyldt, og

- der ikke er ydet statsstøtte til strukturomlægning af den polske stålindustri efter tiltrædelsesdatoen.

[...]

3. Kun virksomheder, der står opført i bilag 1 (i det følgende benævnt »begunstigede virksomheder«), er berettiget til statsstøtte under det polske stålstrukturomlægningsprogram.

4. En begunstiget virksomhed må:

- a) hvis den fusionerer med en virksomhed, der ikke står opført i bilag 1, ikke videregive støtte, som er ydet til den begunstigede virksomhed
- b) ikke overtage aktiver i en virksomhed, der ikke står opført i bilag 1, og som går konkurs i perioden op til den 31. december 2006.

[...]

6. Den strukturomlægningsstøtte, der ydes til de begunstigede virksomheder, skal fastlægges på grundlag af den godkendte polske strukturomlægningsplan og individuelle forretningsplaner godkendt af Rådet. Den samlede støtte, der udbetales i perioden 1997-2003, må dog under ingen omstændigheder overstige 3 387 070 000 PLN.

[...]

[Republikken] Polen må ikke yde den polske stålindustri nogen yderligere statsstøtte til strukturomlægningsformål.

[...]

10. Eventuelle efterfølgende ændringer i den overordnede strukturomlægningsplan og de individuelle planer skal godkendes af Kommissionen og eventuelt af Rådet.

[...]

18. Hvis kontrollen viser,

[...]

c) at [Republikken] Polen i løbet af strukturomlægningsperioden har ydet supplerende uforenelig statsstøtte til stålindustrien i almindelighed og især til de begunstigede virksomheder,

finder de i denne protokol omhandlede overgangsordninger ikke anvendelse.

Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at virksomheder, der måtte være berørt, tilbagebetaler al støtte, der er ydet i modstrid med de i denne protokol fastlagte betingelser.«

- 8 Følgende er fastsat i den eneste artikel i Rådets afgørelse 2003/588/EF af 21. juli 2003 om opfyldelse af de betingelser, der er fastsat i artikel 3 i afgørelse nr. 3/2002 (EUT L 199, s. 17, herefter »Rådets afgørelse 2003/588«):

»Det strukturomlægningsprogram og de forretningsplaner, som [Republikken] Polen forelagde Kommissionen den 4. april 2003 i henhold til artikel 2 i [...] afgørelse nr. 3/2002 [...], er i overensstemmelse med kravene i artikel 8, stk. 4, i [...] protokol nr. 2.«

- 9 Følgende er fastsat i artikel 6, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel [88] EF (EFT L 83, s. 1):

»Beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure skal sammenfatte de relevante faktiske og retlige spørgsmål, indeholde en foreløbig vurdering fra Kommissionens side med hensyn til støttekarakteren af den påtænkte foranstaltning og anføre, om der er tvivl om, hvorvidt den er forenelig med fællesmarkedet. I beslutningen skal den pågældende medlemsstat og andre interesserede parter opfordres til at fremsætte bemærkninger inden for en nærmere fastsat frist, der normalt ikke må overstige en måned. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen forlænge denne frist.«

- 10 Nævnte forordnings artikel 7, stk. 5, bestemmer:

»Finder Kommissionen, at den anmeldte støtte ikke er forenelig med fællesmarkedet, beslutter den, at støtten ikke må gennemføres (i det følgende benævnt »negativ beslutning«).«

11 Følgende er fastsat i artikel 14 i forordning nr. 659/1999:

»1. I negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren (i det følgende benævnt »beslutning om tilbagebetaling«). Kommissionen kræver ikke tilbagebetaling af støtten, hvis det vil være i modstrid med et generelt princip i fællesskabslovgivningen.

2. Den støtte, der skal tilbagebetales i medfør af en beslutning om tilbagebetaling, skal indeholde renter beregnet på grundlag af en passende sats, der fastsættes af Kommissionen. Renterne betales fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte var til støttemodtagerens rådighed, og indtil den tilbagebetales.

[...]«

12 Forordningens artikel 20, stk. 1, bestemmer:

»Alle interesserede parter kan ifølge artikel 6 fremsætte bemærkninger, efter at Kommissionen har besluttet at indlede den formelle undersøgelsesprocedure. Alle de interesserede parter, der har fremsat sådanne bemærkninger, og modtagerne af individuel støtte vil få tilsendt en kopi af den beslutning, Kommissionen vedtager i medfør af artikel 7.«

- 13 Følgende er bestemt i artikel 9 i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 (EUT L 140, s. 1):

»1. Medmindre andet er bestemt i en særskilt beslutning, er den rentesats, der skal anvendes i forbindelse med tilbagebetaling af statsstøtte, som er ydet i strid med [...] artikel 88, stk. 3, [EF], en årlig procentsats fastsat for hvert kalenderår.

Den beregnes på grundlag af gennemsnittet af den femårige interbank swap-sats for september, oktober og november i det foregående år, plus 75 basispoint. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen hæve satsen med mere end 75 basispoint for en eller flere medlemsstaters vedkommende.

[...]

4. Hvis der mangler pålidelige eller ækvivalente data, eller hvis der foreligger ekstraordinære omstændigheder, kan Kommissionen, i nært samarbejde med den eller de pågældende medlemsstater, for en eller flere medlemsstater fastsætte en tilbagebetalingsrente for statsstøtte på grundlag af en anden metode og på grundlag af de informationer, den har adgang til.«

- 14 I nævnte forordnings artikel 11, stk. 2, er følgende præciseret vedrørende renteberegningsmetoden:

»Renten tilskrives med renters rente indtil datoen for tilbagebetalingen af støtten. Renter, der er påløbet i det foregående år, tilskrives renter hvert efterfølgende år.«

Sagens baggrund

- 15 Mellem 2002 og 2005 skete der en strukturomlægning af den polske stålproducent Huta Częstochowa SA (herefter »HCz«). Med henblik herpå blev HCz' aktiver overført til nye selskaber:
- 16 I 2002 blev Huta Stali Częstochowa sp. z o.o., hvis moderselskab var Towarzystwo Finansowe SILESIA sp. z o.o. (herefter »TFS«), et af den polske stat helejet selskab, således etableret med henblik på at videreføre HCz'stålproduktion. HSCz har lejet HCz' produktionsanlæg af kuratoren og har overtaget størstedelen af lønmodtagerne.
- 17 I 2004 blev selskaberne Majątek Hutniczy sp. z o.o. (herefter »MH«) og Majątek Hutniczy Plus sp. z o.o. (herefter »MH Plus«) etableret. Deres aktier var 100% ejet af HCz. MH har modtaget HCz' stålaktiver og MH Plus har modtaget andre for produktionen nødvendige aktiver.
- 18 Desuden blev aktiver uden forbindelse til produktionen (kaldet »ikke-stålrelaterede aktiver«) og elvirksomheden Elsen overført til selskabet Operator ARP sp. z o.o., der er et selskab, som tilhører Agencja Rozwoju Przemysłu SA, det polske industriudviklingsagentur, som indehaves af den polske stat, med henblik på at betale offentligretlige fordringer, som var genstand for strukturomlægning (skatter og socialsikringsbidrag).
- 19 Ved skrivelse af 19. maj 2004 meddelte Kommissionen Republikken Polen sin beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure vedrørende den til HCz ydede strukturomlægningsstøtte (offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 12.8.2004 (EUT C 204, s. 6)) og opfordrede alle interesserede parter til at fremsætte bemærkninger vedrørende de faktiske omstændigheder og den retlige bedømmelse,

der var indeholdt deri. Kommissionen modtog bemærkninger fra Republikken Polen og fire andre interesserede parter.

- 20 I et dokument med overskriften »Erklæring om statsstøtte potentielt indrømmet [HCz] og/eller [HSCz]« af 3. februar 2005 afgav ISD Polska Sp. z o.o., der på daværende tidspunkt benyttede selskabsnavnet ZPD Steel sp. z o.o. (herefter »ISD«), som var et af Industrial Union af Donbass Corp (herefter »IUD«) helejet datterselskab, som led i forhandlingerne forud for erhvervelse af HSCz, MH, MH Plus og ti andre af HCz' datterselskaber følgende erklæring:

»Såfremt Kommissionen træffer en beslutning, hvorved det pålægges [HCz], [HSCz] eller den person, der har overtaget aktiverne i [HCz], at foretage tilbagebetaling af ulovlig offentlig støtte, der indgår i støtten vedrørende programmet for strukturomlægning, og for et beløb på i alt højst 20 mio. [PLN], erklæres det herved, at denne beslutning på ingen måde skal frigøre os for de forpligtelser, der følger af tilbuddet, og vi forpligter os til ikke at fremsætte noget krav om godtgørelse eller gøre et sådant gældende over for (a) de polske skattemyndigheder, (b) [Agencja Rozwoju Przemysłu SA], (c) [TFS], (d) [HCz] [...], som er forbundet med nødvendigheden af tilbagebetaling af støtten eller gennemførelsen af eventuelle procedurer i anledning heraf for Kommissionen som følge af tildeling af offentlig støtte til [HCz]. Vi forpligter os til i sådanne tilfælde til at sikre, at [MH], [MH Plus] og [HSCz] eller andre selskaber, sammen med deres retssuccessorer (uanset efterfølgerens adkomstgrundlag), tilbagebetaler det i Kommissionens beslutning fastsatte ulovlige støttebeløb, selv når denne beslutning udelukkende vedrørte [HCz].«

- 21 Ved procedures afslutning drog Kommissionen den konklusion, at foranstaltningerne til strukturomlægning af HCz i henhold til lov af 30. oktober 2002 om offentlig støtte til virksomheder, der har særlig betydning for arbejdsmarkedet (Dz. U. nr. 213, position 1800), med senere ændringer, i modsætning til dens oprindelige opfattelse ikke udgjorde »statsstøtte« i henhold til artikel 87, stk. 1, EF.

22 Derimod fandt Kommissionen, at HCz havde draget fordel af forskellige former for statsstøtte i perioden fra 1997 til 2002, som delvis var forenelige med fællesmarkedet. For den del, som den anså for uforenelig med fællesmarkedet, dvs. et beløb på 19 699 452 PLN (herefter »den omtvistede støtte«), påbød Kommissionen tilbagebetaling.

23 Den 5. juli 2005 vedtog Kommissionen den anfægtede beslutning. Følgende er fastsat i afgørelsens artikel 3:

»1. Den statsstøtte, som [Republikken] Polen har ydet til [HCz] i perioden fra 1997 til maj 2002 som driftsstøtte og støtte til strukturomlægning af beskæftigelsen på i alt 19 699 452 [PLN], er uforenelig med fællesmarkedet.

2. [Republikken] Polen træffer alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at [HCz], Regionalny Fundusz Gospodarczy, [MH] og [Operator ARP sp. z o.o.] tilbagebetaler den i stk. 1 omtalte støtte, som er ydet ulovligt til [HCz]. Alle disse virksomheder hæfter solidarisk.

Tilbagebetalingen skal ske uopholdeligt og i overensstemmelse med procedurerne i national ret, forudsat at disse giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt. De beløb, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra den dato, hvor de blev stillet til rådighed for [HCz], og indtil de er tilbagebetalt. Renten beregnes i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel V i [...] forordning [...] nr. 794/2004.

[...]«

- ²⁴ I den anfægtede beslutnings artikel 4 godkender Kommissionen den foreslåede ændring i den polske nationale strukturomlægningsplan i henhold til punkt 10 i protokol nr. 8 i det omfang, denne tillader strukturomlægning af HCz uden statsstøtte og uden at øge kapaciteten.
- ²⁵ I henhold til to aftaler, der blev indgået den 30. september 2005, og som trådte i kraft den 7. oktober 2005, købte ISD for det første samtlige aktier i MH og MH Plus og i de resterende ti af HCz' datterselskaber af HCz, og for det andet samtlige aktier i HSCz af TFS, og blev dermed ejer af HSCz, MH, MH Plus og ti andre af HCz' datterselskaber.
- ²⁶ Ved skrivelse af 17. februar 2006 anmodede Kommissionen de polske myndigheder om at give den meddelelse om den rentesats, der fandt anvendelse ved tilbagebetalingen af den omtvistede støtte hos de solidarisk hæftende debitorer, som er nævnt i den anfægtede beslutnings artikel 3, stk. 2. I deres svar af 13. marts 2006 fremsatte de polske myndigheder et forslag til de ved inddrivelsesforretningerne anvendelige rentesatser og til en renteberegningsmetode. De foreslog bl.a., at der for perioden fra 1997 til 1999 blev taget udgangspunkt i obligationsrenten for fastforrentede polske statsobligationer udstedt i polske zlotys med en løbetid på fem år og for perioden fra 2000 indtil Republikken Polens tiltrædelse af Unionen i rentesatsen for de samme obligationer med en løbetid på ti år. I lyset af den på daværende tidspunkt foreliggende situationen på de polske kapitalmarkeder, som var kendetegnet ved meget høje, men hastigt faldende renter, anmodede de endvidere om, at der skulle ske en årlig ajourføring af disse satser, og at renterne ikke skulle tilskrives med renters rente.
- ²⁷ I sit svar af 7. juni 2006 konstaterede Kommissionen, at den rentesats, der fandt anvendelse ved inddrivelsen af den omtvistede støtte for hele den pågældende periode, skulle være obligationsrenten for fastforrentede polske statsobligationer udstedt i polske zlotys og med en løbetid på fem år, og at rentesatsen i henhold til artikel 11, stk. 2, i forordning nr. 794/2004 skulle tilskrives med renters rente.

- 28 Ved skrivelser af henholdsvis 7. juli og 16. august 2006 fremsendte Kommissionen den anfægtede beslutning til IUD og til MH. Den 21. december 2006 blev beslutningen offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*.
- 29 Fusionen mellem ISD og MH fandt sted den 15. november 2006, idet ISD er indtrådt i alle MH's rettigheder og forpligtelser.

Retsforhandlingerne ved Retten og den appellerede dom

- 30 Sagsøgerne, ISD et IUD, nedlagde under sagen for Retten, i sag T-273/06, bl.a. påstand om annullation af den anfægtede beslutnings artikel 3 og anførte til støtte herfor seks anbringender.
- 31 Det første anbringende vedrørte tilsidesættelsen af protokol nr. 8. Det fjerde anbringende vedrørte tilsidesættelsen af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og det sjette tilsidesættelsen af forordning nr. 794/2004. Det andet, tredje og femte anbringende er ikke blevet fremsat til støtte for appellen og vil derfor ikke blive undersøgt nedenfor.
- 32 I sag T-297/06 nedlagde ISD enslydende påstande og fremførte til støtte herfor fire anbringender, der i det væsentlige er identiske med dem, der blev gjort gældende i sag T-273/06, men nedlagde desuden påstand om annullation af den anfægtede beslutnings artikel 4.

- 33 Med det første anbringende anfægtede sagsøgerne i det væsentlige anvendelsen *ratione temporis* og *ratione personae* af fællesskabsreglerne om statsstøtte og Kommissionens kompetence til at kontrollere, hvorvidt de blev overholdt i perioden før Republikken Polens tiltrædelse til Unionen.
- 34 I denne henseende bekræftede Retten, at artikel 87 EF og 88 EF i princippet ikke finder anvendelse på støtte ydet før en medlemsstats tiltrædelse, som ikke længere ydes efter tiltrædelsen, og at Kommissionen derfor som begrundelse for sin kompetence støttede sig på protokol nr. 8 som *lex specialis*.
- 35 Idet den bemærkede, at denne ordning i en række henseender adskiller sig fra den almindelige ordning i henhold til EF-traktaten og bilag IV til akten vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, som Den Europæiske Union bygger på (EUT 2003 L 236, s. 797, herefter »bilag IV til tiltrædelsesakten«), konstaterede Retten i den appellerede doms præmis 93, at protokol nr. 8 henviser til støtte ydet i perioden 1997-2003, at den tillader, at et begrænset støttebeløb til strukturomlægning ydes i denne periode til visse i protokollens bilag 1 anførte virksomheder, og at den på den anden side forbyder alle andre former for statsstøtte til strukturomlægning af stålindustrien.
- 36 Idet den i den appellerede doms præmis 94 konstaterede, at anvendelsen med tilbagevirkende kraft af protokol nr. 8 således er fastsat i punkt 6, der omfatter perioden fra 1997 til 2003, forkastede Retten endelig i den appellerede doms præmis 95 og 96 sagsøgernes argumenter om, at henset til, at denne periode på tidspunktet for offentliggørelsen af protokol nr. 8 i september 2003 næsten var udløbet, har henvisningen til nævnte periode kun den betydning, at der ved beregningen af fremtidig støtte retrospektivt skal tages hensyn til allerede udbetalt støtte. Tværtimod var formålet med

protokol nr. 8 ifølge Retten at »etablere et omfattende system til godkendelse af støtte til strukturomlægning af den polske stålindustri og ikke blot at undgå kumulering af støtte hos begunstigede virksomheder«.

- 37 Retten konkluderede dermed i den appellerede doms præmis 97, at protokol nr. 8 udgør en *lex specialis* i forhold til bilag IV til tiltrædelsesakten og artikel 87 EF og 88 EF, der har udvidet den kontrol med statsstøtte, som Kommissionen i henhold til traktaten har foretaget vedrørende støtte til strukturomlægning af den polske stålindustri i perioden 1997-2003.
- 38 For så vidt angår argumentet vedrørende anvendeligheden *ratione personae* af protokol nr. 8, hvorefter denne protokol ikke gælder for virksomheder, som ikke er opført i bilag 1 hertil, konstaterede Retten i den appellerede doms præmis 99, at det er udtrykkeligt fastsat i protokollens punkt 3, at kun virksomheder, der står opført i bilag 1, er berettiget til statsstøtte under det polske stålstrukturomlægningsprogram. Hvis en virksomhed, der ikke er angivet i dette bilag 1, i ubegrænset omfang kunne bevare strukturomlægningsstøtte modtaget før tiltrædelsen uden til gengæld at nedsætte sin produktionskapacitet, ville protokol nr. 8 miste enhver mening.
- 39 For så vidt angår argumentet om punkt 4, litra b), i protokol nr. 8, hvorefter det kun er begunstigede virksomheder, der ikke må overtage aktiver i en virksomhed, der ikke står opført i bilag 1, og som går konkurs, fastslog Retten, at sagsøgerne tager udgangspunkt i en urigtig fortolkning af denne bestemmelse. Selv hvis det antages, at dette punkt indeholdt mulighed for tredjemands overtagelse af aktiverne i en konkursramt virksomhed, der ikke er omfattet af bilag 1 til protokol nr. 8, ville det efter Rettens opfattelse på ingen måde indebære, at denne tredjemand ikke ville være forpligtet til at tilbagebetale ulovlig støtte, som nævnte virksomhed havde modtaget. Da situationen for HCz således ikke kan sammenlignes med situationen for et konkursramt selskab,

der ikke er anført i bilag 1 til protokol nr. 8, blev anbringendet om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet ligeledes forkastet af Retten.

- 40 Såfremt anbringendet vedrørende tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet blev tiltrådt, ville det således i det væsentlige udgøre en anfægtelse af protokol nr. 8, der i sin egenskab af primær ret udgør en del af EF-traktaten (jf. den appellerede doms præmis 100 og 101).
- 41 For så vidt angår det argument, hvorefter Kommissionen har overskredet grænserne for sin egen kompetence, bemærkede Retten i den appellerede doms præmis 102, at det i protokol nr. 8 er fastsat, at Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger for at få tilbagebetalt al støtte, der er ydet i modstrid med de i denne protokol fastlagte betingelser, herunder kontrolforanstaltninger i henhold til artikel 88 EF, således at Kommissionen havde kompetence til at kontrollere, at bestemmelserne i protokol nr. 8 blev iagttaget.
- 42 Retten forkastede således samtlige argumenter fremsat til støtte for en tilsidesættelse af protokol nr. 8.
- 43 Sagsøgerne gjorde med deres fjerde anbringende gældende, at Kommissionen i beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure vedrørende strukturomlægningsstøtten til HCz undlod at foretage nøjagtig angivelse af den statsstøtte, som den krævede afskaffet i den anfægtede beslutning, hvilket også har bevirket, at beslutningen er ugyldig som følge af en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. Deres berettigede forventning hidrørte fra den omstændighed, at IUD forventede, at den omtvistede støtte ville blive anset for tilbagebetalt, og at Kommissionen forskriftsmæssigt var blevet gjort bekendt med den støtte, der var blevet ydet før 2003.

- 44 Sagsøgerne gjorde i den forbindelse gældende, at Kommissionen havde givet dem grund til at antage, at den af HCz modtagne støtte ikke ville blive afskaffet. Sagsøgerne kunne således med rette antage, at Kommissionen ikke ville kræve tilbagesøgning af den modtagne støtte hos HCz, og bemærkede, at selv om den pågældende støtte ikke var blevet anmeldt i henhold til artikel 87 EF og 88 EF, var den blevet »forskriftsmæssigt kundgjort« i henhold til de relevante procedurer i protokol nr. 2.
- 45 Herved fastslog Retten i den appellerede doms præmis 134, at en sådan forventning ikke kan beskyttes i henhold til princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. Sagsøgerne var hverken blevet tilskyndet af en fællesskabsretsakt til at træffe en beslutning, der indebar negative følger for dem, eller begunstiget af en begunstigende forvaltningsakt fra en fællesskabsinstitution, som efterfølgende blev tilbagekaldt af sidstnævnte. Under henvisning til dom af 20. marts 1997, *Alcan Deutschland* (sag C-24/95, Sml. I, s. 1591), bemærkede Retten i den appellerede doms præmis 135, at der hos støttemodtagerne principielt kun kan bestå en berettiget forventning om, at den støtte, de har modtaget, er lovlig, hvis den er blevet ydet under iagttagelse af den i artikel 88 EF fastlagte procedure, og at en påpasselig erhvervsdrivende normalt må være i stand til at forvisse sig om, at denne procedure er blevet fulgt.
- 46 Endvidere fastslog Retten i den appellerede doms præmis 136, at der i den foreliggende sag ikke fandt nogen anmeldelse af den pågældende støtte sted, idet den blev ydet i en periode, hvor Republikken Polen endnu ikke var medlem af Den Europæiske Union, og at anmeldelse i henhold til proceduren i artikel 88 EF således ikke var mulig.
- 47 Retten forkastede også i den appellerede doms præmis 137 og 138 sagsøgernes argument om, at den omtvistede støtte var blevet »forskriftsmæssigt kundgjort« i overensstemmelse med procedurerne i protokol nr. 2. For så vidt som sagsøgerne således henviste til Rådets afgørelse 2003/588/EF, hvori Rådet konstaterede, at det strukturomlægningsprogram og de forretningsplaner, som Republikken Polen forelagde Kommissionen den 4. april 2003, var i overensstemmelse med kravene i artikel 8,

stk. 4, i protokol nr. 2, måtte det konstateres, at forretningsplanen vedrørende HCz ikke blev forelagt Kommissionen og således ikke er omfattet af den godkendelse, der er indeholdt i afgørelse 2003/588.

- 48 For så vidt angår Kommissionens begrundelse for sit forslag til Rådets afgørelse, hvorefter forlængelsen af den periode, der er anført i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2, ville have den virkning, at den eventuelle støtte, der var ydet ulovligt siden Europaaftalens ikrafttræden, ville blive legaliseret med tilbagevirkende kraft, fremhævede Retten i den appellerede doms præmis 139, at disse bemærkninger ikke blev medtaget i Rådets afgørelse 2003/588. Et af Kommissionen fremsat forslag til rådsafgørelse kan ikke i sig selv give anledning til en berettiget forventning hos sagsøgerne.
- 49 Retten forkastede således samtlige argumenter om en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.
- 50 Med det sjette anbringende, der bl.a. vedrørte fastsættelsen af de rentesatser, der finder anvendelse ved tilbagesøgning af den omtvistede støtte, påberåbte sagsøgerne sig en tilsidesættelse af forordning nr. 794/2004 ved at bestride, at Kommissionen fastsatte en passende rentesats, og at den havde tilsidesat formålene med forordningens artikel 9 og 11, nemlig genoprettelse af den oprindelige situation, som forelå forud for tildeling af den ulovlige støtte, idet den har krævet betaling af renters rente og har valgt en referencesats, der er helt fremmed i forhold til virkeligheden på det polske marked i perioden mellem 1997 og 2004.
- 51 Sagsøgerne gjorde i denne forbindelse gældende, at renter i henhold til polsk ret kun beregnes af hovedstolen vedrørende skatterestancer, og at skattelovgivningen ikke hjemler kapitalisering af renterne af disse restancer. Sagsøgerne gjorde videre gældende, at det i perioden fra 1997 til 2004 var meget sjældent, at virksomheder modtog langfristet fremmedkapital gennem obligationer og banklån udstedt i polske zlotys.

Kommissionen har ved forsøget på at anvende rentesatsen for polske statsobligationer ikke benyttet sig af en sats, der korrekt afspejler den fordel, som HCz har fået, hvilket havde den virkning, at denne fordel blev overvurderet. Tilbagebetalingen af renter bragte således de begunstigede virksomheder i en mindre gunstig situation i forhold til status quo ante.

- 52 Hvad angår den anfægtede beslutning fastslog Retten i den appellerede doms præmis 157, at renten beregnes i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel V i forordning nr. 794/2004, og at eftersom rentesatsen hverken er blevet fastsat i beslutningens dispositive del eller i betragtningerne hertil, var sagsøgernes anbringende uden genstand.
- 53 Hvad angår renteberegningsmetoden fandt Retten, at konstateringen i den anfægtede beslutning i denne forbindelse er af rent deklaratorisk karakter, da renteberegningsmetoden findes i selve forordning nr. 794/2004. Sagsøgerne havde imidlertid ikke fremført en ugyldighedsindsigelse vedrørende denne forordning (jf. den appellerede doms præmis 159).
- 54 For så vidt angår skrivelsen af 7. juni 2006, hvori Kommissionen fastsatte den rentesats, der skulle anvendes ved tilbagesøgning af den omtvistede støtte, bemærkede Retten, at det i artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004 er bestemt, at fastsættelsen af den ved tilbagesøgningen anvendelige rentesats kræver et »nært samarbejde« med den pågældende medlemsstat.
- 55 Det fremgår af den mellem Kommissionen og de polske myndigheder udvekslede korrespondance, at fastsættelsen af satsen faktisk blev foretaget i »nært samarbejde« med Republikken Polen, der foreslog obligationsrenten for polske statsobligationer med en løbetid på henholdsvis fem og ti år og anmodede om, at der skulle finde en

årlig ajourføring af disse satser sted, og at renterne ikke skulle tilskrives med renters rente (den appellerede doms præmis 163).

56 Idet den havde godtaget essensen af disse forslag, lagde Kommissionen til grund, at kun rentesatsen for den femårige obligation burde finde anvendelse vedrørende hele perioden 1997-2004. Den havde et vist skøn i denne forbindelse (den appellerede doms præmis 164).

57 For så vidt angår metoden for anvendelse af renten og særlig rentetilskrivning med renters rente fastslog Retten i den appellerede doms præmis 165, at det er udtrykkeligt præciseret i artikel 11, stk. 2, i forordning nr. 794/2004, at renten tilskrives med renters rente indtil datoen for tilbagebetalingen af støtten, og at renter, der er påløbet i det foregående år, tilskrives renter hvert efterfølgende år. I artikel 13 i forordning nr. 794/2004 er det endvidere fastsat, at artikel 9 og 11 heri finder anvendelse på enhver beslutning om tilbagebetaling, der er anmeldt efter datoen for forordningens ikrafttræden. Eftersom forordning nr. 794/2004 fandt anvendelse på tidspunktet for den anfægtede beslutnings vedtagelse, var Kommissionen således forpligtet til at kræve, at rentetilskrivningen fandt sted med renters rente.

58 Retten forkastede således samtlige argumenter om en tilsidesættelse af forordning nr. 794/2004.

59 Da Retten underkendte alle sagsøgernes anbringender til støtte for søgsmålet, frifandt den derfor Kommissionen i det hele.

Parternes påstande for Domstolen

⁶⁰ Appellanterne har nedlagt følgende påstande:

- Den appellerede dom ophæves.
- Der gives appellanterne helt — subsidiært delvist — medhold i de for Retten nedlagte påstande i de forenede sager T-273/06 og T-297/06.
- Kommissionen tilpligtes at betale alle sagens omkostninger.
- For det tilfælde, at Domstolen måtte fastslå, at det er uforholdent at træffe afgørelse, tilpligtes Kommissionen at betale sagens omkostninger i henhold til artikel 69, stk. 6, sammenholdt med artikel 72, litra a), i Domstolens procesreglement.

⁶¹ Kommissionen har nedlagt påstand om, at appellerne forkastes, og at appellanterne tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Appellen

- ⁶² Appellanterne har påberåbt sig tre anbringender til støtte for appellen om en tilside-sættelse af henholdsvis protokol nr. 8, princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og forordning nr. 659/1999, især dennes artikel 14, stk. 2, og af forordning nr. 794/2004.
- ⁶³ Kommissionen bestrider dels, at appellen i sin helhed kan realitetsbehandles, dels specifikt formaliteten vedrørende det første og det tredje anbringende og berettigelsen af alle appellanternes tre anbringender.

Om formaliteten i appelsagen i sin helhed

Parternes argumenter

- ⁶⁴ Kommissionen har indledningsvis påstået, at appellen skal afvises med den begrundelse, at appellanterne med hensyn til karakteren af appellen forveksler anke og appel, for så vidt som stævningen i det væsentlige er begrænset til at gentage argumenter mod den anfægtede beslutning, som er anført i første instans. Appellanterne præciserer ikke, hvilke dele af Rettens argumentation det navnlig drejer sig om, eller hvilke retlige fejl Retten har begået under gennemgangen af disse argumenter ved Retten.

- 65 Kommissionen har herved gjort gældende, at det fremgår af artikel 225 EF, af artikel 58 i statuttten for Domstolen og af artikel 112, stk. 1, første afsnit, litra c), i Domstolens procesreglement, at et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den appellerede dom, samt de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand. Dette krav er ikke opfyldt, når appellanternes appelskrift — endog uden at indeholde en argumentation, der har til formål præcist at angive den retlige fejl, den appellerede dom angiveligt er behæftet med — blot gentager de anbringender og argumenter, der allerede er blevet fremført for Retten. En sådan appel har i realiteten kun til formål at opnå, at de i stævningen for Retten fremsatte påstande bedømmes endnu en gang, hvilket falder uden for Domstolens kompetence.

Domstolens bemærkninger

- 66 I henhold til fast retspraksis fremgår det af artikel 225 EF, af artikel 58, stk. 1, i statuttten for Domstolen og af procesreglementets artikel 112, stk. 1, litra c), at et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, samt de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand (jf. bl.a. dom af 4.7.2000, sag C-352/98 P, Bergaderm og Goupil mod Kommissionen, Sml. I, s. 5291, præmis 34, af 8.1.2002, sag C-248/99 P, Frankrig mod Monsanto og Kommissionen, Sml. I, s. 1, præmis 68, samt af 14.10.2010, sag C-67/09 P, Nuova Agricast og Cofra mod Kommissionen, Sml. I, s. 9811, præmis 48).
- 67 I den forbindelse er det tilstrækkeligt at bemærke, at selv om visse passager i argumentationen som udarbejdet af appellanterne i sammenhæng med deres anbringender mangler en vis stringens, forekommer denne argumentation dog i sin helhed at være tilstrækkeligt klar til med den fornødne præcision at identificere de forhold, der

anfægtes i den appellerede dom, og de retlige grunde, der kan støtte denne kritik og følgelig tillade Domstolen at udøve sin legalitetskontrol.

- ⁶⁸ Som følge heraf kan Kommissionens formalitetsindsigelse, for så vidt som den omhandler appellen i sin helhed, ikke tages til følge.

Det første anbringende

Parternes argumenter

- ⁶⁹ Med det første anbringende har appellanterne gjort gældende, at Retten har tilsidesat protokol nr. 8 ved at fastslå, at den i punkt 6 anerkender, at protokollens bestemmelser finder anvendelse med tilbagevirkende kraft. Det fremgår ikke klart af protokolens ordlyd, formål eller opbygning, at den skulle have en sådan tilbagevirkende kraft.
- ⁷⁰ Appellanterne har herved anført, at protokol nr. 8 har til formål, at virksomheder, der står opført i bilag 1, i en vis udstrækning får ret til statsstøtte i perioden mellem tidspunktet for underskrivelsen af protokollen den 16. april 2003 og udgangen af 2003. Det eneste element af identificerbar tilbagevirkende kraft i protokollen er henvisningen til perioden fra 1997 til 2003, der vedrører dels den samlede støtte, der kan ydes (punkt 6 i protokol nr. 8), dels den nettokapacitetsreduktion, som Republikken Polen skal opnå (punkt 7 i protokol nr. 8). Dette viser, at beregning af fremtidig støtte, som ydes til fordel for selskaber indtil udgangen af 2003, bør foretages således, at allerede

tildelt støtte retrospektivt tages i betragtning, og ikke ved, med tilbagevirkende kraft, at lægge til grund, at den ydede støtte i givet fald var ulovlig.

- 71 Appellanterne har hvad dette angår i overensstemmelse med Domstolens praksis (domme af 25.1.1979, sag 98/78, Racke, Sml. s. 69, og sag 99/78, Weingut Decker, Sml. I, s. 101, samt dom af 19.5.1982, sag 84/81, Staple Dairy Products, Sml. I, s. 1763, og af 24.9.2002, forenede sager C-74/00 P og C-75/00 P, Falck og Acciaierie di Bolzano mod Kommissionen, Sml. I, s. 7869) henvist til, at retssikkerhedsprincippet almindeligvis er til hinder for, at en fællesskabsretsakt gives kraft fra et tidspunkt, der ligger før aktens offentliggørelse. Dette kan rent undtagelsesvis forholde sig anderledes, når det tilstræbte formål fordrer det, og når de berørtes berettigede forventning respekteres behørigt. Det betyder, at i mangel af oplysninger om det modsatte formodes en fællesskabsretsakt ikke at kunne tillægges tilbagevirkende kraft.
- 72 I det foreliggende tilfælde er det imidlertid ifølge appellanterne ubestridt, at Associeringsrådet EU-Polen den 23. oktober 2002 vedtog en afgørelse om forlængelse i yderligere otte år fra den 1. januar 1997 af den i protokol nr. 2 fastsatte undtagelsesperiode. Denne beslutning gjorde forlængelsen afhængig af to betingelser: For det første Republikken Polens forelæggelse af et strukturomlægningsprogram og forretningsplaner for Kommissionen, og for det andet en endelig vurdering fra Kommissionens side (artikel 2 og 3 i associeringsrådets afgørelse). I denne beslutnings artikel 3 blev det endvidere fastsat, at forretningsplanernes gennemførelse løbende kontrolleres af Kommissionen på vegne af Fællesskabet, mens det polske kontor for konkurrence og forbrugerbeskyttelse gør det samme for Republikken Polen.
- 73 Kommissionen havde konkluderet, at det strukturomlægningsprogram og de forretningsplaner, som Polen har forelagt, opfyldte kravene i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2 til Europaaftalen og betingelserne som fastsat i protokol nr. 8, og godkendte derfor med dens forslag sin endelige vurdering og Republikken Polens overholdelse af tilsagnet i protokol nr. 8. Rådets afgørelse 2003/588 blev i sidste instans vedtaget

i dette øjemed. Kommissionen har derfor ifølge appellanterne i den anfægtede beslutning foretaget en fornyet overvejelse af støtten ydet mellem 1997 og 2002 under den fritagelsesordning, som var blevet forlænget ved Rådets afgørelse 2003/588 efter undertegningen af protokol nr. 8, og som henviste til den.

⁷⁴ Endvidere finder punkt 6 i protokol nr. 8 alene anvendelse på fremtidig strukturomlægningsstøtte, der kunne ydes til de begunstigede virksomheder, og indeholder ikke nogen udtrykkelig angivelse om en eventuel virkning med tilbagevirkende kraft. Det fremgår ikke klart af dens ordlyd, formål eller opbygning, at den skal have en sådan retsvirkning.

⁷⁵ Appellanterne gør endvidere gældende, at det er ubestridt, at de polske myndigheder havde besluttet at medtage HCz på listen over begunstigede virksomheder, der står opført i bilag 1 til protokol nr. 8, som kunne være berettiget til statsstøtte under det polske stålstrukturomlægningsprogram. Myndighederne opgav denne foranstaltning i sidste øjeblik, da HCz gik konkurs, og dens levedygtighed nu blev anset for usandsynlig, selv med ny støtte. HCz's levedygtighed på det tidspunkt, hvor indholdet af protokol nr. 8 blev vedtaget, var således det eneste punkt, som adskilte den fra de otte begunstigede virksomheder.

⁷⁶ De polske myndigheder havde allerede i april 2003 planer om at omstrukturere HCz på anden måde end ved konkurs. Kommissionen tog ikke hensyn hertil i anfægtede beslutning, skønt disse kendsgerninger var den bekendt, og behandlede derfor to kategorier af personer, der ikke befandt sig i væsentligt forskellige retlige og faktiske situationer, nemlig for det første de i bilag 1 til protokol nr. 8 angivne virksomheder og for det andet den økonomiske enhed, der efterfulgte HCz, på en radikalt forskellig

måde. Denne forskellige behandling af to i det væsentlige ensartede situationer udgør således en yderligere tilsidesættelse af protokol nr. 8.

- 77 På denne baggrund udgør Kommissionens fortolkning af protokol nr. 8 i den anfægtede beslutning en åbenbar tilsidesættelse af denne fællesskabsretsakt. Retten har, ved ikke at påtale denne tilsidesættelse, også tilsidesat fællesskabsretten.
- 78 Kommissionen har for det første anført, at det første anbringende delvist bør afvises af to grunde. For det første har appellanterne påberåbt sig Kommissionens forslag og Rådets afgørelse 2003/588 i forbindelse med dette anbringende, hvorimod dette anbringende blev undersøgt af Retten i forbindelse med anbringendet om en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. Appellanterne har følgelig først for Domstolen fremført et anbringende og argumenter, som de ikke har fremført for Retten, hvorfor denne del af anbringendet bør afvises.
- 79 Hvad for det andet angår det argument, der vedrører den forskellige behandling af to i det væsentlige ensartede situationer, som derfor medfører en tilsidesættelse af protokol nr. 8, var det nyt, da det ikke blev påberåbt af sagsøgeren i sag T-297/06 i forbindelse med anbringendet om en påstået tilsidesættelse af protokol nr. 8. Kun sagsøgerne i sag T-273/06 har gjort gældende, at der ved anvendelsen af protokol nr. 8 angiveligt skulle være sket en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet. Følgelig skal denne del af første anbringende ligeledes afvises fra realitetsbehandling.
- 80 Med hensyn til realiteten har Kommissionen endvidere bemærket, at den er enig i den fortolkning, som Retten foretog, hvorefter formålet med protokol nr. 8 var at etablere et omfattende system til godkendelse af støtte til strukturomlægning af den polske stålindustri. Ifølge Kommissionen peger selve ordlyden af protokollens

punkt 6 i retning af en tilbagevirkende kraft, for så vidt som hele den omhandlede periode, nemlig 1997-2003, ligger før Republikken Polens tiltrædelse til Unionen.

- ⁸¹ Desuden har Kommissionen bestridt appellanternes argument om, at henvisningen til denne periode i realiteten ville indebære, at kontrollen med statsstøtten inden tiltrædelsen ville blive begrænset til den, der blev ydet mellem september og december 2003. Kommissionen er derfor af den opfattelse, at Rettens argumentation i den appellerede doms præmis 93-97 har taget behørigt hensyn til ordlyden i, formålet med og opbygningen af protokol nr. 8 og anvendt den med rette som støtte for konklusionen med hensyn til den tilbagevirkende kraft.
- ⁸² Endelig har Kommissionen bestridt appellanternes argumenter, idet de under alle omstændigheder ikke er begrundet, i det omfang de i realiteten synes at bestride udelukkelsen af HCz fra listen over begunstigede virksomheder, der står opført i bilag 1 til protokol nr. 8, og ikke nogen tilsidesættelse af protokollen. Det er imidlertid åbenbart, at rammen for det annulationssøgsmål, der blev forelagt Retten, var begrænset til en kontrol af lovligheden af Kommissionens beslutning og ikke gjorde det muligt at rejse tvivl om lovligheden af en bestemmelse i den primære ret, såsom protokol nr. 8.

Domstolens bemærkninger

— Formaliteten

- ⁸³ Hvad angår Kommissionens formalitetsindsigelse, hvorefter det fremsatte anbringende er nyt, skal det fastslås, at det fremgår af fast retspraksis, at en parts adgang til først for Domstolen at fremføre et anbringende, der ikke er blevet fremført for Retten,

er ensbetydende med en adgang til at forelægge Domstolen — der har en begrænset kompetence i appelsager — en mere omfattende tvist end den, der blev forelagt Retten. Under en appel har Domstolen således kun kompetence til at tage stilling til den retlige afgørelse, der er blevet truffet vedrørende de anbringender, der er blevet behandlet i første instans (jf. bl.a. dom af 11.11.2004, forenede sager C-186/02 P og C-188/02 P, Ramondín m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 10653, præmis 60, og af 26.10.2006, sag C-68/05 P, Koninklijke Coöperatie Cosun mod Kommissionen, Sml. I, s. 10367, præmis 96).

⁸⁴ I denne henseende skal det imidlertid konstateres, at appellanterne i modsætning til, hvad Kommissionen har anført, ikke fremfører et nyt anbringende for Domstolen, men blot et argument, som indgår i anbringendet om en tilsidesættelse af protokol nr. 8, og som Retten allerede har behandlet. Appellanterne henviser således til de af Kommissionen nævnte dokumenter med henblik på at underbygge tilsidesættelsen af protokol nr. 8, men fremfører juridisk set ikke nogen ny kritik. Kommissionens formalitetsindsigelse, hvorefter det af appellanterne fremførte anbringende er nyt, må derfor afvises.

⁸⁵ Hvad angår Kommissionens formalitetsindsigelse om, at det argument, der vedrører den forskellige behandling af to i det væsentlige ensartede situationer, som blev påberåbt af sagsøgeren i sag T-297/06, var nyt, da det ikke blev påberåbt af sagsøgeren ved Retten, men kun af sagsøgerne i sag T-273/06, bemærkes blot, at da en part skal kunne anfægte alle de præmisser i en dom, som går ham imod, når Retten har forenet to sager og afsagt en enkelt dom, som tager stilling til alle de anbringender, som parterne har fremført ved Retten, kan hver især kritisere Rettens argumentation vedrørende anbringender, som for Retten kun er blevet fremført af sagsøgeren i den anden forenede sag (jf. dom af 29.11.2007, sag C-176/06 P, Stadtwerke Schwäbisch Hall m.fl. mod Kommissionen, præmis 17, og, analogt, af 21.2.2008, sag C-348/06 P, Kommissionen mod Girardot, Sml. I, s. 833, præmis 50).

⁸⁶ Kommissionens formalitetsindsigelse, hvorefter det af appellanterne fremførte anbringende er nyt, må derfor afvises.

⁸⁷ Det følger heraf, at det første anbringende kan antages til realitetsbehandling.

— Om realiteten

⁸⁸ Hvad angår spørgsmålet, om anbringendet må tages til følge, skal det undersøges, om Retten tilsidesatte protokol nr. 8, da den i den appellerede dom antog, at Kommissionens kompetence til at kontrollere iagttagelsen af fællesskabsreglerne om statsstøtte i perioden før Republikken Polens tiltrædelse til Unionen støttes på denne protokol og vedrører støtte ydet under hele den i protokollens punkt 6 omhandlede periode, nemlig 1997-2003, og ikke, som anført af appellanterne, udelukkende i perioden fra tidspunktet for dens offentliggørelse den 23. september 2003 og den 31. december 2003, eftersom de stiller spørgsmålstejn ved den tilbagevirkende kraft af protokol nr. 8.

⁸⁹ Det bemærkes i denne forbindelse, at Retten nåede til denne konklusion efter i den appellerede doms præmis 89-97 at have undersøgt rækkevidden af protokol nr. 8.

⁹⁰ Retten har i forbindelse med denne undersøgelse i den appellerede doms præmis 90 for det første understreget, at det med hensyn til anvendeligheden *ratione temporis* af fællesskabsreglerne om statsstøtte, i princippet er ubestridt, at artikel 87 EF og 88 EF ikke finder anvendelse på støtte ydet før tiltrædelsen, når de heller ikke finder anvendelse efter tiltrædelsen.

- ⁹¹ Endvidere fastslog Retten i den appellerede doms præmis 91, at den ordning, der er fastsat i protokol nr. 8, i en række henseender adskiller sig fra den almindelige ordning i henhold til traktaten og bilag IV til tiltrædelsesakten. Den fastslog i denne forbindelse, at i overensstemmelse med punkt 1 i protokol nr. 8 er visse statsstøtte-tildelinger fra Republikken Polen til strukturomlægningsformål til bestemte dele af den polske stålindustri, som normalt ikke ville være tilladt i henhold til artikel 87 EF og 88 EF, således anerkendt at være forenelige med fællesmarkedet. Desuden bemærkede Retten, at den overgangsordning, som findes i bilag IV til tiltrædelsestraktaten, kun vedrører statsstøtte ydet inden tiltrædelsen, som stadig finder anvendelse efter tiltrædelsesdatoen.
- ⁹² Retten bemærkede ligeledes i den appellerede doms præmis 93 og 94, at protokol nr. 8 henviser til støtte ydet i perioden fra 1997 til 2003, og derfor en periode før Republikken Polens tiltrædelse til Unionen. Protokollen tillader et begrænset støttebeløb til strukturomlægning (3 387 070 000 PLN), ydet i nævnte periode til visse i protokollens bilag 1 anførte virksomheder, og bestemmer, at Republikken Polen ikke må yde den polske stålindustri nogen yderligere statsstøtte til strukturomlægningsformål. Heraf følger ifølge Retten, at anvendelsen med tilbagevirkende kraft af protokol nr. 8 er fastsat i punkt 6, der omfatter perioden fra 1997 til 2003.
- ⁹³ Endelig afviste Retten i den appellerede doms præmis 95 appellanternes argument om, at henset til, at denne periode på tidspunktet for offentliggørelsen af protokol nr. 8 i september 2003 næsten var udløbet, har henvisningen til perioden 1997-2003 kun den betydning, at der ved beregningen af fremtidig støtte retrospektivt skal tages hensyn til allerede udbetalt støtte, men at den tidligere støtte ikke med tilbagevirkende kraft skal anses for ulovlig.

- ⁹⁴ Retten understregede desuden, at formålet med protokol nr. 8 tværtimod var at etablere et omfattende system til godkendelse af støtte til strukturomlægning af den polske stålindustri og ikke blot at undgå kumulering af støtte hos begunstigede virksomheder (jf. den appellerede doms præmis 96).
- ⁹⁵ I lyset af disse konklusioner afviste Retten i den appellerede doms præmis 97 og 104 enhver tilsidesættelse af protokol nr. 8, idet den fastslog, at den udgjorde en *lex specialis* i forhold til bilag IV til tiltrædelsesakten og artikel 87 EF og 88 EF, der har udvidet den kontrol med statsstøtte, som Kommissionen i henhold til traktaten har foretaget vedrørende støtte til strukturomlægning af den polske stålindustri i perioden 1997-2003, og forkastede derfor anbringendet.
- ⁹⁶ I modsætning til det af appellanterne hævdede tilsidesatte Retten ikke protokollen, da den nåede frem til denne konklusion.
- ⁹⁷ Det må nemlig konstateres, at Retten i den appellerede doms præmis 93 og 94 med rette udtalte, at protokol nr. 8 selv i punkt 6 fastsatte, at den fandt anvendelse i perioden fra 1997 til 2003, som var perioden før tiltrædelsen.
- ⁹⁸ Det følger ganske vist af fast retspraksis, at de materielle fællesskabsretlige regler, for at sikre overholdelsen af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelsen af den berettigede forventning, skal fortolkes således, at de kun omfatter forhold, som ligger forud for deres ikrafttrædelse, såfremt det af ordlyden, bestemmelsernes formål eller opbygning klart fremgår, at dette har været meningen (jf. navnlig dom af 10.2.1982, sag 21/81, *Bout*, Sml. s. 381, præmis 13, af 15.7.1993, sag C-34/92, *GruSa Fleisch*, Sml. I, s. 4147, præmis 22, af 29.1.2002, sag C-162/00, *Pokrzeptowicz-Meyer*,

præmis 49, og af 12.11.2009, sag C-441/08, Elektrownia Pątnów II, Sml. I, s. 10799, præmis 33).

- ⁹⁹ Da protokol nr. 8 imidlertid trådte i kraft den 1. maj 2004 — i modsætning til den faktiske og retlige ramme i de sager, som anføres til støtte for appellanternes argument — skal det fastslås, at det klart fremgår af ordlyden af protokol nr. 8, at den fastsætter tilbagevirkende kraft, idet der udtrykkeligt henvises til en periode, der var afsluttet på tidspunktet for dens ikrafttræden.
- ¹⁰⁰ For så vidt angår formålet med og opbygningen af protokol nr. 8 skal det i modsætning til, hvad appellanterne gør gældende, konstateres, at da artikel 87 EF og 88 EF ikke finder anvendelse på støtte ydet før tiltrædelsen, når de heller ikke finder anvendelse efter tiltrædelsen, og da der forfølges et mål, der allerede blev defineret i protokol nr. 2, om et principielt forbud mod enhver form for statsstøtte, bortset fra de udtrykkeligt fastsatte undtagelser, var etableringen af et system, der bemyndiger Kommissionen til i henhold til traktaten at kontrollere statsstøtte vedrørende enhver støtte ydet til strukturumlægning af den polske stålindustri i 1997-2006, den logiske følge af den indholdsmæssige kontinuitet mellem Europaaftalen og traktaten med hensyn til statsstøtte, som i øvrigt er udtryk for målet om, at der kun anvendes én ordning før og efter Republikken Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union.
- ¹⁰¹ Formålet med protokol nr. 8 var derfor, som Retten korrekt bemærkede, at etablere et omfattende system til godkendelse af støtte til strukturumlægning af den polske stålindustri og ikke blot at undgå kumulering af støtte hos begunstigede virksomheder.

- 102 Retten har som følge heraf med rette forkastet appellanternes argument om, at protokol nr. 8 skal fortolkes således, at den kun vedrører perioden mellem tidspunktet for dens offentliggørelse i september 2003 og udgangen af 2003, og at beregning af fremtidig støtte, som ydes til fordel for selskaber indtil udgangen af 2003, ikke bør foretages ved med tilbagevirkende kraft at lægge til grund, at den ydede støtte var ulovlig, men således, at allerede tildelt støtte retrospektivt tages i betragtning.
- 103 Heraf følger, som Retten korrekt fastslog, at protokol nr. 8 udgør en *lex specialis*, der har udvidet Kommissionens kontrolbeføjelser i forhold til statsstøtte ydet til strukturomlægning af den polske stålindustri i perioden fra 1997 til 2003.
- 104 Vedrørende appellanternes argument om, at det følger af såvel Kommissionens forslag som af Rådets afgørelse nr. 2003/588, at tilsagnene i protokol nr. 8 efter disse institutioners opfattelse var overholdt, er det tilstrækkeligt at bemærke, at en afledt EU-retsakt ikke kan fravige eller ændre en primær retsakt, selv om den er vedtaget efterfølgende.
- 105 Hvad endelig angår appellanternes argument, der vedrører den forskellige behandling, for så vidt som de gør gældende, at HCz skulle have været opført på listen over begunstigede virksomheder, der står opført i bilag 1 til protokol nr. 8, er det tilstrækkeligt at bemærke, at appellanterne, idet de i realiteten bestrider udelukkelsen af HCz fra denne liste, anfægter protokol nr. 8, der udgør en integrerende del af traktaten, og som derfor har karakter af primær ret. Inden for rammerne af en appelsag begrænser Domstolen sig imidlertid til en kontrol af lovligheden af Rettens dom, hvilket ikke gør det muligt at rejse tvivl om lovligheden af en bestemmelse i primær ret.

- 106 På baggrund af samtlige ovenfor anførte betragtninger kunne Retten med føje fastslå, at protokol nr. 8 ikke var blevet tilsidesat, og det første anbringende skal derfor forkastes som ubegrundet.

Det andet anbringende

Parternes argumenter

- 107 Appellanterne har med dette anbringende anført, at procedurerne i protokol nr. 2, gennem hvilke den omtvistede støtte blev meddelt såvel Kommissionen som Rådet, har givet anledning til en berettiget forventning.
- 108 Appellanterne har i den forbindelse henvist til, at det er ubestridt, at Kommissionen erfarede, at HCz havde modtaget statsstøtte, da den vurderede de forskellige versioner af det polske strukturomlægningsprogram. Kommissionens forslag blev offentliggjort den 26. maj 2003. Selv om det antages, at betragtningerne til dette forslag ikke kan give anledning til en berettiget forventning hos appellanterne, understreger sidstnævnte, at Kommissionen ikke desto mindre blev underrettet om den omtvistede støtte.
- 109 Desuden har appellanterne anført, at rådsafgørelse 2003/588, der blev vedtaget på grundlag af Kommissionens forslag, og idet denne afgørelse fastslår, at den pågældende støtte opfylder betingelserne for fritagelse efter artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2, og når der ikke foreligger de i artikel 88 EF anførte formelle procedurer, som ikke fandt

anvendelse på Republikken Polen på daværende tidspunkt, opfylder den af Kommissionen og Rådet fulgte procedure i den foreliggende sag betingelserne i henhold til retspraksis med hensyn til beskyttelse af den berettigede forventning.

- ¹¹⁰ Appellanterne, der i denne forbindelse henviser til Rettens dom af 27. marts 1990, Chomel mod Kommissionen (sag T-123/89, Sml. II, s. 131), og af 31. marts 1998, Preussag Stahl mod Kommission (sag T-129/96, Sml. II, s. 609), har fremhævet, at beskyttelse af den berettigede forventning omfatter enhver borger, hos hvem Fællesskabets administration har givet anledning til begrundede forhåbninger ved at afgive præcise løfter.
- ¹¹¹ Endvidere har appellanterne gjort opmærksom på, at retten til at påberåbe sig en berettiget forventning er betinget af, at tre betingelser er opfyldt, nemlig præcise forsikringer fra fællesskabsinstitutionen, der er af en sådan art, at de er egnede til at skabe en berettiget forventning hos den, til hvem de er rettet, og som er i overensstemmelse med gældende regler.
- ¹¹² Retten præciserede, at sådanne præcise forsikringer, uanset under hvilken form de er afgivet, skal være præcise, ubetingede og samstemmende og stamme fra pålidelige og troværdige kilder (dom af 6.7.1999, sag T-203/97, Forvass mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 129, og II, s. 705, præmis 70 og 71, og af 19.3.2003, sag T-273/01, Innova Privat-Akademie mod Kommissionen, Sml. II, s. 1093, præmis 26, 28, 29 og 32).
- ¹¹³ Ved at anvende denne retspraksis på Kommissionens forslag har appellanterne konkluderet, at punkt 6 i begrundelsen for forslaget gav dem præcise forsikringer, at disse forsikringer var egnede til at skabe en berettiget forventning hos dem og var i overensstemmelse med gældende regler. De tre foreskrevne betingelser for, at appellanterne kan påberåbe sig en berettiget forventning om, at den modtagne støtte ikke var ulovlig, og altså kan kræves tilbagebetalt, er derfor opfyldt. Desuden kunne den

eneste artikel i Rådets afgørelse 2003/588 have skabt en forsikring hos appellanterne om, at strukturomlægningsprogrammet var i overensstemmelse med Europaaftalen, og dermed, at støtten indeholdt i nævnte program var lovlig.

- ¹¹⁴ Kommissionen har under henvisning til Alcan Deutschland-dommen understreget, at dens forslag — ligesom Rådets afgørelse 2003/588 — tager udgangspunkt i det af Republikken Polens forelagte strukturomlægningsprogram og forretningsplanerne. Afviklingen af HCz var fastsat heri, og der fremgik ikke nogen forretningsplan for selskabet heraf. Derfor kunne hverken Kommissionen eller Rådet afgive præcise forsikringer hvad konkret angik den støtte, HCz havde modtaget, eftersom der ikke blev henvist til denne virksomhed.
- ¹¹⁵ Kommissionen har desuden gjort gældende, at appellanterne ikke har bestridt det af Retten i den appellerede doms præmis 138 anførte, hvorefter forretningsplanen vedrørende HCz ikke var blevet forelagt Kommissionen, og at den derfor ikke kunne være omfattet af den godkendelse, der er indeholdt i Rådets afgørelse 2003/588. Retten støttede sig imidlertid på denne konstatering. Der er tale om en faktisk bedømmelse, som appellanterne ikke har bestridt, og som de i øvrigt ikke kan bestride under en appel.
- ¹¹⁶ Ifølge Kommissionen skal anbringendet om en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning derfor forkastes. Hverken den dispositive del af Kommissionens forslag, Rådets afgørelse 2003/588 eller 13. betragtning til Kommissionens forslag kan skabe nogen form for berettiget forventning om, at forretningsplaner, der ikke er blevet forelagt Kommissionen og derfor ikke kan være omfattet af disse retsakter, er i overensstemmelse med protokol nr. 8.

- 117 Endelig erindrer Kommissionen om, at Retten i den appellerede doms præmis 139 fastslog, at idet Rådets afgørelse 2003/588 ikke gengiver de af Kommissionen i forslaget anførte betragtninger, hvorefter forlængelsen af den periode, der er anført i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2, ville have den virkning, at den eventuelle støtte, der var ydet ulovligt siden Europaaftalens ikrafttræden, ville blive legaliseret med tilbagevirkende kraft, skal det konstateres, at disse bemærkninger ikke blev medtaget i den af Rådet vedtagne endelige retsakt. Et af Kommissionen fremsat forslag kan derfor ikke i sig selv give anledning til en berettiget forventning hos appellanterne.
- 118 Kommissionen har i øvrigt understreget, at spørgsmålet under alle omstændigheder desuden synes af rent akademisk karakter, eftersom appellanterne ikke har anfægtet den appellerede doms præmis 139.

Domstolens bemærkninger

- 119 Med det andet anbringende har appellanterne nærmere bestemt gjort gældende, at Retten overtrådte princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, idet den ikke fastslog, at den omtvistede støtte i forbindelse med procedurerne i protokol nr. 2 var blevet meddelt såvel Kommissionen som Rådet, hvilket har givet anledning til en berettiget forventning hos appellanterne. Endvidere kunne den dispositive del af Kommissionens forslag til Rådets afgørelse 2003/588 og det nævnte forslags eneste artikel skabe en berettiget forventning hos appellanterne om, at den pågældende støtte var legaliseret, og at strukturomlægningsprogrammet var lovligt.
- 120 Det bemærkes i denne forbindelse, at Retten nåede til sin konklusion efter i den appellerede doms præmis 135-139 at have beskrevet tilblivelsen af forskellige retsakter, der tager direkte eller indirekte sigte på den omtvistede støtte. Retten konstaterede derefter dels, at forretningsplanen vedrørende HCz ikke var blevet forelagt Kommissionen og derfor ikke var omfattet af Rådets afgørelse 2003/588, dels at denne

afgørelse i modsætning til det i den til Kommissionens forslag knyttede begrundelse anførte ikke foreskrev, at forlængelsen af den periode, der er anført i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2, ville have den virkning, at den eventuelle støtte, der var ydet ulovligt siden Europaaftalens ikrafttræden, ville blive legaliseret med tilbagevirkende kraft.

- ¹²¹ I denne henseende skal det for det første fremhæves, at appellanternes argument om, at Kommissionen blev underrettet om den omtvistede støtte, er helt irrelevant. Idet forretningsplanen vedrørende HCz ikke blev forelagt Kommissionen efter de med henblik herpå udtrykkeligt fastsatte fremgangsmåder, dvs. det polske stålstrukturomlægningsprogram, således som konstateret af Retten, hvilket i øvrigt ikke er blevet anfægtet af appellanterne, og fordi afviklingen af HCz udtrykkeligt var fastsat heri, kunne HCz ikke lovligt være omfattet af Rådets afgørelse 2003/588.
- ¹²² Det skal for det andet bemærkes, at princippet om beskyttelse af den berettigede forventning ifølge fast retspraksis er et af Unionens grundprincipper (jf. bl.a. dom af 5.5.1981, sag 112/80, Dürbeck, Sml. s. 1095, præmis 48).
- ¹²³ Det fremgår ligeledes af retspraksis, at enhver privatperson kan påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, når Fællesskabets administration ved at afgive præcise løfter har givet den pågældende anledning til at nære begrundede forhåbninger (dom af 16.12.1987, sag 111/86, Delauche mod Kommissionen, Sml. s. 5345, præmis 24, af 25.5.2000, sag C-82/98 P, Kögler mod Domstolen, Sml. I, s. 3855, præmis 33, og af 22.6.2006, forenede sager C-182/03 og C-217/03, Belgien og Forum 187 mod Kommissionen, Sml. I, s. 5479, præmis 147). Løfterne skal desuden være i overensstemmelse med gældende regler (jf. i denne retning dom af 20.6.1985,

sag 228/84, Pauvert mod Revisionsretten, Sml. s. 1969, præmis 14 og 15, og af 6.2.1986, sag 162/84, Vlachou mod Revisionsretten, Sml. s. 481, præmis 6).

- ¹²⁴ Det er med hensyn til betingelsen om præcise forsikringer tilstrækkeligt at fastslå, at et forslag til afgørelse fra Kommissionen, der er forelagt Rådet, i modsætning til, hvad appellanterne gør gældende, ikke kan skabe nogen form for berettiget forventning om, at den omtvistede støtte er forenelig med EU-retten.
- ¹²⁵ Ved ikke at gengive begrundelsen for Kommissionens forslag kan Rådets afgørelse 2003/588 således ikke give anledning til en berettiget forventning med hensyn til lovligheden af støtten til fordel for en virksomhed, hvis forretningsplan ikke var blevet forelagt Kommissionen, og som derfor ikke kunne være omfattet af den nævnte afgørelse. Opgivelsen af den nævnte ordlyd burde således have gjort det klart for appellanterne, at EU-lovgiver havde ændret holdning vedrørende denne legalisering af støtten.
- ¹²⁶ Det følger heraf, at den betingelse om præcise forsikringer, der skal foreligge, for at det i det foreliggende tilfælde kan fastslås, at der er tale om en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, ikke var opfyldt. Det er derfor ikke nødvendigt at efterprøve de andre betingelser, da disse er kumulative.
- ¹²⁷ Retten har derfor ikke begået en retlig fejl ved at fastslå, at den anfægtede beslutning ikke havde krænket appellanternes berettigede forventning.
- ¹²⁸ På baggrund af samtlige ovenstående betragtninger må det andet anbringende forkastes.

Det tredje anbringende

Parternes argumenter

- ¹²⁹ Appellanterne har med dette anbringende bestridt Rettens anerkendelse af den rentesats, der skal finde anvendelse på tidspunktet for tilbagesøgningen.
- ¹³⁰ Appellanterne har gjort gældende, at Retten begrænsede sig til at fastslå, at Kommissionen havde fulgt den i artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004 fastsatte procedure. Retten burde imidlertid have undersøgt, om Kommissionen havde fastsat en »passende sats« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999, idet vurderingen af, om satsen er passende, ikke ophører ved konstateringen af, at denne er blevet fastsat i samarbejde med den pågældende medlemsstat.
- ¹³¹ Appellanterne finder, at den passende karakter er et materielt begreb, der er uafhængigt af den procedure, som Kommissionen skal følge i de særlige tilfælde, hvor den fastsætter rentesatsen i nært samarbejde med en medlemsstat. Dette selvstændige begreb — der er tæt forbundet med den omstændighed, at Kommissionen har en skønsmargen, og at det i sidste ende er den, som fastsætter den bestemmende sats — er et fortolkningsspørgsmål, som Retten ikke tog stilling til.
- ¹³² Appellanterne har henvist til, at der i forbindelse med fortolkningen af det nævnte begreb skal tages hensyn til Rettens dom af 8. juni 1995, Siemens mod Kommissionen (sag T-459/93, Sml. II, s. 1675), hvori det blev fastslået, at formålet med tilbagebetaling er at genskabe den situation, der bestod, før den ulovlige støtte blev ydet. For at

sikre en ensartet behandling af støttemodtagere bør fordelingen måles objektivt fra det tidspunkt, hvor støtten blev stillet til rådighed for den støttemodtagende virksomhed.

- ¹³³ Da Kommissionen er forpligtet til at genskabe den situation, der bestod, før den ulovlige støtte blev ydet, kan der kun stilles krav om opkrævning af renter for at udligne de faktiske økonomiske fordele ved, at støtten har været stillet til modtagerens rådighed, og rentekravet skal stå i et rimeligt forhold dertil.
- ¹³⁴ Ved at tilsidesætte princippet om genopretningen af den oprindelige situation og ved at vælge en referencesats, der er helt fremmed i forhold til virkeligheden på det polske marked i perioden mellem 1997 og 2004, har Kommissionen og Retten, som fandt, at rækkevidden af artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999 er udtømt ved rækkevidden af artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004 vedrørende dette punkt, således tilsidesat disse to fællesskabsbestemmelser.
- ¹³⁵ Ifølge Kommissionen bør dette anbringende afvises. Appellanterne anmoder således Domstolen om at undersøge et anbringende, der ikke blev fremsat for Retten. Det tredje anbringende, der hovedsageligt er baseret på en påstået tilsidesættelse af artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999, blev ikke fremsat for Retten, da det eneste anbringende, der er blevet fremsat i første instans med hensyn til rentesatsen, vedrørte tilsidesættelse af forordning nr. 794/2004. Appellanterne kan som følge heraf ikke kritisere den appellerede dom for at have fortolket begrebet »passende« rentesats forkert, når anbringenderne til støtte for annullationspåstanden ikke opfordrede Retten til at fortolke dette begreb.
- ¹³⁶ Kommissionen har subsidiært understreget, at appellanterne tager udgangspunkt i en urigtig forudsætning ved at gøre gældende, at Retten fastslog, at rækkevidden af artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999 er udtømt ved rækkevidden af artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004, dvs. at Retten lagde til grund, at den af Kommissionen

fastsatte rentesats var passende alene af den grund, at den var blevet fastsat »i nært samarbejde med medlemsstaten«.

- ¹³⁷ Retten fastslog imidlertid, i modsætning til det af appellanterne anførte, ikke blot, at Kommissionen havde fulgt den gældende procedure i nært samarbejde med medlemsstaten, men udtalte sig også om, hvorvidt den anvendte sats var begrundet, idet den henviste til Kommissionens skønsmargin og vurderede begrundelsen for, at den havde afvist visse forslag. Retten fastslog endvidere på baggrund heraf, at det ikke var godtgjort, at der forelå »et åbenbart urigtigt skøn«, og at rentetilskrivning med renters rente var en uomgængelig følge af forordning nr. 794/2004 (den appellerede doms præmis 159-167).
- ¹³⁸ Idet appelskriftet ikke fremfører noget argument, der kan rejse tvivl om Rettens argumentation, eller nogen holdbare indsigelser mod denne, er det Kommissionens opfattelse, at Retten har foretaget en rigtig gennemgang af appellanternes argumenter, uden dog at overskride grænserne for annulationsanbringendet, således som det er fremsat for Retten, og som ikke forelagde Retten spørgsmålet om den »passende« karakter af rentesatsen i lyset af artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999.

Domstolens bemærkninger

— Formaliteten

- ¹³⁹ For så vidt angår Kommissionens formalitetsindsigelse om, at det tredje anbringende, der hovedsageligt er baseret på en påstået tilsidesættelse af artikel 14, stk. 2, i

forordning nr. 659/1999, ikke blev fremsat for Retten, skal det bemærkes, at det fremgår af den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 83, at et nyt anbringende fremsat for første gang i forbindelse med appelsagen ved Domstolen i princippet bør afvises.

- ¹⁴⁰ Det må konstateres, at appellerne har anmodet Domstolen om at tage stilling til lovligheden af den af Kommissionens fastsatte rentesats med henvisning til dens upassende karakter i lyset af artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999. Dette anbringende blev imidlertid ikke fremsat for Retten, da det eneste anbringende, der er blevet fremsat for Retten med hensyn til rentesatsen, vedrørte tilsidesættelse af forordning nr. 794/2004. Kommissionens formalitetsindsigelse, hvorefter det af appellerne fremførte anbringende er nyt, må derfor tiltrædes.
- ¹⁴¹ Heraf følger, at det tredje anbringende, der bygger på en påstået tilsidesættelse af artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999, bør afvises. Derimod kan det tredje anbringende med hensyn til forordning nr. 794/2004 antages til realitetsbehandling.

— Om realiteten

- ¹⁴² Hvad angår spørgsmålet om holdbarheden af dette anbringende bemærkes blot, at da det tredje anbringende, der bygger på en påstået tilsidesættelse af artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999, ikke kan antages til realitetsbehandling, er det tredje anbringende, der bygger på en påstået tilsidesættelse af artikel 9, stk. 4, i forordning

nr. 794/2004 med hensyn til fastsættelsen af en passende sats, uden indhold, således som Kommissionen med rette har gjort gældende. Det er således umuligt i sagsøgerens argumentation at sondre mellem et klagepunkt, der vedrører Retten, som udelukkende vedrører en påstået tilsidesættelse af artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004, og ikke begrebet »passende sats« i den forstand, hvori udtrykket anvendes i artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999.

¹⁴³ Det tredje anbringende må derfor forkastes som ugrundet.

¹⁴⁴ Da der ikke er givet medhold i nogen af appelanbringenderne, må appellen forkastes.

Sagens omkostninger

¹⁴⁵ I henhold til artikel 122, stk. 1, i Domstolens procesreglement træffer Domstolen afgørelse om sagens omkostninger, såfremt der ikke gives appellanten medhold. Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, som i henhold til samme reglements artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at appellanterne bør betale sagens omkostninger, og da appellanterne har tabt sagen, pålægges det dem at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

- 1) **Appellen forkastes.**
- 2) **ISD Polska sp. z o.o. og Industrial Union of Donbass Corp. betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter